

v tom dlužno mu přisvědčiti, že nemá ve spisech opory výtka učiněná rekursním soudem Dr. D-ovi, jako dřívějšímu opatrovníkovi, že svým nesprávným postupem v příčině odvolání proti rozsudku ze dne 13. března 1925 hrubě porušil povinnost svého úřadu. Právem poukazuje stěžovatel na to, že Dr. D. oznámil v č a s opatrovnickému soudu podáním ze dne 26. března 1925 své rozhodnutí nepodati proti rozsudku odvolání, jakož i důvody tohoto rozhodnutí, a že nebylo jeho vinou, že usnesení opatrovnického soudu, neberoucí jeho rozhodnutí na vědomost a ukládající mu, by ponechal další vedení sporu vedlejšímu intervenientovi, bylo vydáno teprve 13. května 1925, když odvolací lhůta již uplynula. Nelze také tvrditi, že se v ě d o m ě ocitl v rozporu s opatrovnickým soudem, když 17. května 1925 oznámil procesnímu soudu nesouhlas s odvoláním vedlejšího intervenienta, neboť opačný příkaz opatrovnického soudu byl mu doručen teprve 23. května 1925. V jistém rozporu se spisy usnesení rekursního soudu tedy jest, ten však nedostačuje, by dovolacímu rekursu mohlo býti vyhověno. Podle §u 7 zákona o zbavení svéprávnosti ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák. není opatrovnický soud, vybíraje opatrovníka pro osobu zbavenou svéprávnosti, nijak obmezen, ba ani vázán přednostními právy jinak platnými. Jeho povinností jest pouze, by postupoval se vší možnou opatrností a svědomitostí, maje při tom zřetel jenom na zájem chráněncův. Opatrovník jednou ustanovený nenabývá práva, by podržel tento úřad, záleží výhradně na svobodném uvážení opatrovnického soudu, zda má býti v něm ponechán, či ustanoven opatrovník jiný. Opatrovnický soud může i mimo případy, v nichž jest mu to dle §u 254 obč. zák. uloženo za povinnost zbaviti opatrovníka úřadu, spatřuje-li v tom prospěch chráněncův. Do takového postupu prvního soudu možno si stěžovati, bylo-li však schváleno rekursním soudem, nelze v něm spatřovati zřejmou nezákonnost, jež by mohla býti důvodem mimořádného dovolacího rekursu. Když rekursní soud uznal, že jest v zájmu chráněnce a celé jeho rodiny, by byl zřízen nový opatrovník, který nemá podílu na dosavadních rodinných svárech, není předmětem osobní nevraživosti se žádné strany a může proto svůj úřad zastávati způsobem uklidňujícím a na všech stranách vzbuzujícím důvěru, což se dosavadnímu opatrovníku nepodařilo, a potvrdil rozhodnutí o ustanovení nového opatrovníka, nelze tomuto na volném uvážení zájmů chráněncových spočívajícímu rozhodnutí podle §u 16 nesp. pat. již odporovati.

Čís. 6095.

Sdružením mlýnů v okresní svazy nebylo založeno solidární ručení členů. Majitelé mlýnů, odebravší prostřednictvím předsedy svazu obilí od Státního obilního ústavu neručí mu (Státnímu obilnímu ústavu) za dodávky solidárně, nýbrž Státní obilní ústav (Československý erár) může na nich požadovati zaplacení jen potud, pokud mu vzešly pohledávky proti tomu kterému členu.

(Rozh. ze dne 4. června 1926, Rv. I. 153/26.)

Československý erár domáhal se na žalovaných mlynářích solidárního zaplacení dluhu za obilí přikázané Státním obilním ústavem sdružení mlýnů, jehož členy byli žalovaní. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Po názoru soudu odvolacího není solidárního závazku k zaplacení zažalované pohledávky na straně žalovaných. Odvolatel sám uvádí, že svaz smluvních mlýnů, sdružení majitelů mlýnů, není právníkou osobou. Nejde ani o obchodní společnost nebo společnost dle občanského zákona. Žalovaní, jak z předložené instrukce (B) vychází, tvořili svaz smluvních mlýnů, sdružení mlýnských podniků, který byl zastoupen starostou a ten se Státním obilním ústavem jednal. V projednávaném případě byl starostou Vilém H. a po názoru soudu odvolacího jest pro spor nerozhodným, zda byl jako starosta zvolen žalovanými, či ustanoven okresní politickou správou, neboť žalovaní funkcí jeho jako starosty používali a tím ho za sdružení za starostu uznávali. Dle bodu 8. instrukce byl starosta povinen Státním obilním ústavem mu přikázané obilí bez prodlení zaplatiti a dle ujednaného a politickým úřadem schváleného klíče na sdružené mlýny stejnoměrně rozdělit. Za obilí svazem převzaté byl především zodpověden a ručil starosta, jemuž Státním obilním ústavem přidělené obilí výlučně mělo býti účtováno. Dle jednotlivých smluv se žalovanými uzavřených zavázali se tito od Státního obilního ústavu nebo k jeho příkazu přidělené obilí ku zpracování převzítí a Státnímu obilnímu ústavu hotově zaplatiti. Smlouva stejného obsahu byla též se starostou svazu uzavřena (C). Nelze dovoditi závazek žalovaných ze smlouvy této (C) a instrukce, tím méně pak ze smluv s jednotlivými žalovanými uzavřených, k solidárnímu zaplacení starostou H-em převzatého a žalovaným k semletí rozděleného obilí. Neboť každý z majitelů mlýnů prostřednictvím starosty na svůj účet obilí od Státního obilního ústavu k semletí převzal a celý postup manipulace rozdělování a placení obilí byl též dle uzavřených smluv a instrukce Státnímu obilnímu ústavu znám. Uznal-li starosta H., který byl dle bodu 8. odstavce 5. instrukce sám povinen Státnímu obilnímu ústavu platiti, zažalovanou pohledávku v zastoupení svazu, neboli, jak odvolání tvrdí, jménem majitelů mlýnů, mohl za žalované uznati jen jednotlivé jejich závazky. Neboť závazku k solidárnímu zaplacení na straně žalovaných tu není a žalobce ani netvrdí, že solidární závazek jménem jednotlivých žalovaných uznal, takže netřeba se zabývati otázkou, zda by k tomu oprávněn býval. Ustanovení čl. 280 obch. zák. tu použití nelze, jelikož na straně žalovaných při převzetí obilí k zpracování nejedná se o obchod.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání uplatňuje dovolací důvody §u 503 čís. 2 a 4 c. ř. s., leč neprávem. Jest omylem, míní-li dovolání, že první soud uznal solidární ručení členů svazu námezdních mlýnů za dluhy svazu na základě smlouvy ze dne 18. ledna 1919, neboť i první soud takovýto závazek ve svých rozhodovacích důvodech popírá a mluví-li dále v důvodech o tomto

solidárním ručení, supponuje tím prostě stanovisko žalující strany, by dovedl, že ani dle smlouvy nestihá žalované solidární ručební závazek, který žalobce proti nim z této smlouvy hledí dovoditi. Dovolání míní dále, že sdružení mlýnů v okresní svazy zakládá se na cís. nař. ze dne 11. června 1916, čís. 176 ř. zák. a že tímto sdružením vytvořen byl poměr, jenž zakládá solidární ručení členů, a dokládá, že ostatně toto ručení lze vyvoditi i z čl. 280 obch. zák., neboť prý rozsah zpracování obilí přesahoval meze řemesla (čl. 272 čís. 1 obch. zák.) a Státní obilní ústav byl protokolovaným obchodníkem. Leč ani k těmto vývodům nelze přisvědčiti, neboť solidární ručení členů nelze vyvoditi ani ze zákona ani ze smlouvy ani z oné skutečnosti sdružení. Vyvozuje-li dovolání ručení členů z toho, že šlo o společenský podnik, který předsedou svazu přestoval a udržoval obchodní spojení se Státním obilním ústavem, dlužno k tomu poukázati, že podstatným znakem společenského poměru jest, by účastníci jeho sdružili své úkony nebo prostředky k dosažení společného účelu a na společný účet. Tomu tak není, smlouvy Státního obilního ústavu byly ujednávány s každým mlýnem zvláště, žalovaní nepodepsali smlouvy pro celý svaz, jak se v odst. 4. instr. stanoví a z předložené instrukce pro svaz smluvních mlýnů lze poznati, že hlavním důvodem pro utvoření okresních svazů bylo, by Státní obilní ústav a i politický úřad při zásobovací akci úředně súčasněný nemusil jednati s každým jednotlivým mlýnem, by naopak jednání, nutné styky a manipulace byla soustředěna na jeden společný orgán, jímž byl dle instrukcí svazu předseda jeho, pokud se týče jeho náměstek, jehož volba podléhala potvrzení se strany politického úřadu i odbočky ústavu. Dle oboru působnosti předsedy svazu podle instrukcí byl tento spíše výkonným orgánem obilního ústavu, jímž hromadně byly obstarávány styky mezi ústavem a smluvními mlýny, které však mezi sebou nebyly v právním společenství a semílaly obilí jim jednotlivě přikazované každý na svůj vlastní účet bez úmyslu na společný zisk, jsouce sdruženy ve svaz jen k vůli soustředění a zjednodušení svého spojení obilním ústavem. Dle instrukcí bylo přidělované obilí výhradně předsedou svazu účtováno, on byl povinen obilí to platiti a na jednotlivé mlýny rozdělovati, za obilí svazu přidělené byl ústavu především on sám zodpověden a práv, on jedině měl přijímati peníze za mlýnské výrobky od mlýnů dodané a se v příčině nich s mlýny na vlastní nebezpečí účtovati. On nesl plnou zodpovědnost za náležité obstarávání obchodů ve svazu a měl právo od mlýnů žádati kauce, kontrolovati je, shledané závady odstraňovati a o tom případně ústavu podávati zprávy. Instrukce, které s takovou zevrubností stanoví povinnosti předsedy i členů svazu, neobsahují, ač by tak při poměru žalující stranou tvrzeném bylo v první řadě na snadě, nikde ustanovení, z kterého by bylo lze odvozovati podpůrné solidární ručení členů z tohoto jednatelství předsedy svazu vůči obilnímu ústavu a jedině odst. 9 činí revisory solidárně zodpovědnými za zanedbání jejich povinností a tím povstalo škodu. Za tohoto stavu věci nelze předsedu svazu, naposledy H-a, který dle zjištění nižších soudů ostatně nebyl ani členy svazu volen, nýbrž úředně ustanoven, pokládati za plnomocníka a jednatele žalovaných jako členů svazu, tím méně za jejich

jednatele ustanoveného pro nějaký společenský podnik jejich a jsou veškeré důsledky, které dovolatel z tohoto domnělého poměru pro solidární ručení žalovaných činí, nepřipadné, nehledíc ani k další okolnosti v nižších stolicích zjištěné, že v době, ze které se žalobní nárok uplatňuje, někteří ze žalovaných nebyli již členy svazu, jiní zase jimi ještě nebyli. Vzhledem k tomu uvádí napadený rozsudek správně, že žalobce mohl by od žalovaných požadovati toliko zaplacení oněch pohledávek, pokud mu proti tomu kterému ze žalovaných vzešly, v tomto směru však žalobce ve sporném řízení návrhu neučinil a takového nároku, jenž by byl vyžadoval vlastního skutkového opodstatnění, neuplatnil, důsledkem čehož jest neoprávněna i další výtka jeho s hlediska §u 503 čís. 2 c. ř. s. vznesená, že jest řízení z této příčiny vadným. Dovolání, jež se jinak poukazuje na správné odůvodnění napadeného rozsudku, bylo tedy úspěch odepříti.

Čís. 6096.

Vyrovnačí řád.

**Pro obsah vyrovnání a jeho výklad jest rozhodným znění právo-
platně potvrzeného vyrovnání a nikoliv znění dlužníkovra návrhu. Omyl
dlužníkův u výkladu vyrovnání jde na jeho vrub (§ 57 vyr. ř.).**

(Rozh. ze dne 4. června 1926, Rv I 508/26.)

Věřitel domáhal se na dlužníku zaplacení celé pohledávky, jež prý obživla tím, že dlužník nezapřavil celé splátky vyrovnací kvoty. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Jest plně souhlasiti s odvolacím soudem, že pro obsah vyrovnání a jeho výklad jest rozhodno znění právoplatně potvrzeného vyrovnání a nikoli znění dlužníkovra návrhu. Bylo tedy povinností dlužnice, by se řídila obsahem potvrzeného vyrovnání a nikoli svým domněle odchylným návrhem. Vždyť i sama uznává, že soudní potvrzení vyrovnání má ráz konstitutivní (srv. také rozhodnutí č. 4430 sb. n. s.). Výklad, jaký daly nižší soudy potvrzenému vyrovnání, jest správný. Ale i kdyby se vycházelo ze znění návrhu dlužnice, nebylo by lze jej jinak vyložiti, než jak vyložily nižší soudy znění potvrzeného vyrovnání. Návrh ten zní doslovně: »Die übrigen Gläubiger erhalten eine 35% Quote, wovon 5% innerhalb eines Monates und der Rest in drei gleichen Raten . . . fällig wird.« Dovolatelka, kladouc důraz na slovo »wovon«, chtěla prý vyjádřiti, že první splátka 5% bude počítána nikoli z celých pohledávek, nýbrž jen z 35%ních kvot a že teprve zbytek vyrovnací kvoty prý se rozdělí na tři díly. Chtěla-li dlužnice takový — jak sama praví — od ustálené zvyklosti odchylný návrh učiniti, měla to také jasně vyjádřiti, ne-